

VISLIJN

INFOBLAD VOOR DE OPENBARE
VISSERIJ IN VLAANDEREN

AGENTSCHAP VOOR
NATUUR EN BOS

JAARGANG 2013

INFO
VISREGLEMENT:
PAG. 3

IN DIT NUMMER:

- WETGEVING
- DE SNOEKBAARS
- VISSEN IS TOPSPORT
- VIS MOET ZWEMMEN

Agentschap voor
Natuur en Bos

INHOUD

- 3 **VISSERS VRAGEN**
Drie vragen over de openbare visserij
- 4 **EERST EVEN DIT**
De nieuwste hengeltrends
- 6 **VISWATEREN**
5 Vlaamse hengelwateren
- 12 **DE SNOEKBAARS**
Mysterieuze rover met smaak
- 16 **VISSEN IS TOPSPORT**
WK Feeder in Gent
- 18 **BEELDSPRAAK**
- 20 **ONDERZOEK EN PROJECTEN**
- 25 **DNA VERRAADT VIS**
Nieuwe methode om vis op te sporen
- 28 **VIS MOET ZWEMMEN**
70% zet vis terug
- 29 **DE SNOEK LAAT ZIJN TANDEN ZIEN**
Roofvishengelen in Vlaanderen
- 30 **VIER MAAL FIER**
Bijzondere visvangsten
- 31 **HENGELN IN ONZE ZEEHAVENS**

WONDERE WATERWERELD

Vroeger, toen ik nog jong was, ging ik heel vaak met mijn vader vissen. Meestal 's morgens heel vroeg aan de waterkant. Als er nog een lage nevel boven het water aarzde. Wij zaten dan geduldig te wachten. Gefascineerd door dobber en ontwakende natuur, de vislijn subtiel in de aanslag. Lusten de vissen het aas? Zijn ze al op zoek? Stilzitten! Vader heeft het er in gedrukt: "Om vissen te vangen moet je stilzitten". Een beproeving voor kleine woelwaters als ik.

Terug naar de dobber. Alles is rustig. Een warme streling van de opkomende zon en een beetje soezen... En dan is er plots volle actie. Een aanbeet, de wegschietende dobber. Gespartel, gespetter en even later een mooie vis op het droge. Guitig plezier en doller pret. Wat had ik een bewondering voor die prachtige beestjes! Verbazingwekkende wezens met zilvergrijze ringschubjes uit die wonderde waterwereld. Zo anders dan de onze.

Ook 'Vislijn' noteert opnieuw enkele opmerkelijke vangsten en waarnemingen die her en der in Vlaanderen werden gemaakt. Vissers signaleren meer en meer grote meervallen en kanjers van karpers op de hengelwateren. Hengelvangsten zijn de polsslag over hoe het gesteld is met de viswateren. Het signaal telt en blijft een vingerwijzing om gepast beleid te voeren. Vis is soms massaal aanwezig, maar soms is er ook geen vis meer of is hij ergens anders. Waar vissen vandaan komen en waar ze heen zijn is boeiende materie, maar dikwijls moeilijk om te achterhalen.

'Vislijn' wil u over dit alles blijven informeren en maakt u tegelijk nieuwsgierig naar de dingen die op komst zijn, zoals de aanpassing van onze visserijwetgeving. Een opsteker voor ons was de reactie van een visser die een visverlof via het internet heeft aangekocht en schreef: "Fantastisch boekje! Zeer blij dat jullie dit ieder jaar maken."

We hopen ook u met deze Vislijn blij te kunnen maken. Veel hengelplezier!

Marleen Evenepoel
Voorzitter Visserijfonds
Administrateur-generaal Agentschap voor Natuur en Bos

COLOFON VISLIJN is een jaarlijks magazine van het Agentschap voor Natuur en Bos. Verantwoordelijke uitgever: Dirk Bogaert, Directeur Communicatie, Agentschap voor Natuur en Bos, Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel. Redactie, samenstelling en lay-out: www.spindokter.be, Dirk Bogaert, Rudi Yseboodt en Kristof Vlietinck, Agentschap voor Natuur en Bos. Voor meer informatie over VISLIJN: tel. 02-553 82 22. Drukwerk: Drukkerij De Cuyper NV, Drukkerijstraat 11, 9240 Zele. De meningen die derden in dit magazine vertolken, vallen buiten de verantwoordelijkheid van het ANB.

Coverfoto: © Jokko

VISSERS VRAGEN

Drie vragen over de openbare visserij in Vlaanderen

1. MAG IK HENGELN VANOP EEN STEIGER?

Om te hengelen vanop een steiger die verankerd of verbonden is met de oever volstaat sinds 2004 een gewoon visverlof van € 11,16 of een gratis jeugdvisverlof voor kinderen jonger dan veertien jaar. Het bezit van een visverlof betekent echter niet dat je elke steiger langs een openbaar water mag betreden om er te vissen. Aanlegsteigers voor boten bijvoorbeeld zijn doorgaans niet zomaar vrij toegankelijk. Hiervoor heb je de toestemming van de eigenaar, huurder of waterbeheerder nodig. Een visverlof is hiervoor dus geen vrijgeleide!

2. IK HEB TWEE VISVERLOVEN, MAG IK DAN MET VIER HENGELS VISSEN?

Het is technisch mogelijk om twee of meer visverloven te kopen in het postkantoor of online via www.visverlof.be, maar je mag daarom niet met meer dan twee hengels vissen.

De wet beperkt het aantal hengels tot maximaal twee per persoon, ongeacht het aantal visverloven dat men bezit. Een visverlof wordt op naam uitgereikt en is strikt persoonlijk. Een visverlof van iemand anders gebruiken mag dus niet. Bij controle wordt trouwens ook steeds de identiteit van de hengelaar gecontroleerd.

3. IK BEN MIJN VISVERLOF VERLOREN, WAT NU?

Geef je naam en adresgegevens door aan de centrale diensten van het Agentschap voor Natuur en Bos. Na controle van jouw gegevens in de gegevensbank van de visverloven zal men je zo snel mogelijk een duplicaat toesturen.

Centrale Diensten Agentschap voor Natuur en Bos
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel
Tel: 02-553 82 22
visserij.anb@vlaanderen.be
www.natuurenbos.be

BELANGRIJK NIEUWS OVER DE VISSERIJWET OP KOMST!

Aandachtige lezers hebben het allicht al gemerkt, de folder met het reglement "Vissen volgens de wet" zit deze keer niet bij Vislijn. In 2013 staan er enkele belangrijke wijzigingen van de visserijreglementering op het programma. Deze hebben onder meer betrekking op het vissen in de gesloten tijd, de nachtvisserij, het meenemen van vis en de minimummaten. Het aanpassen van de visserijwetgeving is een proces dat tijd vergt en doordacht dient te gebeuren. Bij het in druk gaan van deze editie van Vislijn hadden we al een mooie vis aan de lijn, maar de buit was spijtig genoeg nog niet helemaal binnen. Zoals elke hengelaar weet, is geduld en voorzichtigheid in deze fase aangewezen.

In de loop van 2013 zal echter duidelijk gecommuniceerd worden over de aanpassing van de visserijwet. Er komt alleszins een nieuwe folder "Vissen volgens de wet" in Nederlandstalige en Frans-talige versie.

Hou dus onze webstek www.natuurenbos.be in de gaten of vraag meer informatie op bij de contactadressen op de achterzijde van Vislijn!

EERST EVEN DIT...

voor je de dobber uitgooit: Vislijn verzamelt nieuwe trends en markante feiten uit de wondere wereld van de visserij. Heb jij ook een leuk berichtje voor deze rubriek? Laat het ons weten via visserij.anb@vlaanderen.be.

GEEN MOP

Een Belg, een Duitser en een Nederlander zitten te vissen. Het lijkt wel het begin van een mop maar dat is het niet. Deze nationaliteiten vormen de top 3 van het aantal in Vlaanderen verkochte visverloven per land van herkomst. Dat blijkt uit de cijfers van het Agentschap voor Natuur en Bos. Vorig jaar kochten bijna 58.000 Belgen een visverlof, gevolgd door de Duitsers met ruim 1.300. Op de derde plaats staan de Nederlanders met 1.215 gekochte visverloven.

Aantal verkochte visverloven per land van herkomst voor 2011

LAND	LANDCODE	AANTAL	PERCENTAGE
België	BE	57.936	94,2
Duitsland	DE	1.310	2,1
Nederland	NL	1.215	2,0
Frankrijk	FR	616	1,0
Polen	PL	230	0,4

VROUWEN AAN DE VAART

Wie dacht dat enkel mannen vissen slaat de dobber volledig mis. Het aantal vrouwelijke vissers zit in de lift. Steeds meer dames gaan aan de lijn en gooien in hun vrije tijd een hengel uit. In landen als Scandinavië en Amerika is 3 op 10 vissers een vrouw. In Vlaanderen kochten meer dan 1200 vrouwen vorig jaar een visverlof. Zijn vrouwen betere vissers of kijken ze anders tegen het vissen aan? Net als hun mannelijke hengelcollega's zijn ze op zoek naar ontspanning in hun hectische leven. En waar vind je dat beter dan aan de waterkant?

KAJAK VISSEN

De in Amerika al langere bekende manier van kajakvissen wint ondertussen ook meer aan populariteit in Europa. In Nederland zijn al diverse bedrijven die deze speciale viskajaks (sit-on top of sit-in's) in het assortiment kajaks hebben opgenomen. Ze zijn voorzien van alle technische snufjes die een hengelaar maar wensen kan. Zo'n "slagschip" heeft bovendien geen last van de strengere CO₂-normen.

TREND 2013

WEB TIP

TRAINING VISHERKENNING

Zie jij in één oogopslag of je een jonge snoekbaars of een jonge snoek aan de haak hebt? Met de online visherkenning van Sportvisserij Nederland leer je vissen herkennen en determineren. Met de 'trainer visherkenning' kan je een proefexamen afleggen. Wie slaagt krijgt een gouden medaille en ontvangt zijn rapport per mail. Vergissen is vanaf nu uitgesloten maar nog altijd menselijk. Vul het zoekwoord 'Trainer visherkenning' in op www.sportvisserij-nederland.nl

Doe nu alvast de test:

Je vangt een vis en twijfelt of het een gibel of een karper is. Je kijkt dan eerst naar:

- A. de kleur B. hoogte C. bekdraden (antwoord: C)

BEET IN BREEVEN

Dat het niet het gemakkelijkste viswater is, zegt de één. Dat je er volmaakte karpers kan vangen, zegt de ander. Van het één komt het ander en dus trekt Vislijn, visgierig als we zijn, naar Bornem. Op zoek naar de juiste beet in het Breeven.

De geur van versgemaaid oevergras prikkelt de neus als we de visvijver betreden. De eerste hengelaars pakken uit. Stokken worden in elkaar geschoven, thermosflessen gekeurd op inhoud. De ochtendstond heeft koffie in de mond. Het water is helder en schreeuwt om dobbers. Het hele gemeentelijke recreatiedomein in Bornem is uitgebouwd rond de vijver, een plaats waar je tot rust komt. Het zuidelijk gedeelte is een natuurreservaat, op de vijver mag je hengelen terwijl het noordelijk gedeelte bestemd is voor actieve recreatie. Je vindt er voorts een zwembad, een sporthal en tennispleinen.

“Vroeger werd op deze locatie turf gestoken en de gegraven putten bleven achter als moeras”, zegt Roland Deurinck, beleidscoördinator techniek en planning van de gemeente Bornem.

“In 1974 werden ze verder uitgediept tot de 7 ha grote vijver. De zuidkant van de vijver van het Breeven werd ingericht voor de hengelsport met steigers, zitbanken en vuilnisbakken. Wie komt vissen heeft de keuze uit 26 comfortabele hengelsteigers.”

Er schiet een vis in zilverpak door het water. Een blankvoorn? Het Breeven behoort tot het snoek-blankvoorn ondiep viswatertype. Je vindt hier 13 vissoorten waaronder paling, brasem, kolblei, kar-

per, rietvoorn, blankvoorn, zeelt en pos. De verhouding roofvis ten opzichte van proovis bedraagt 1 op 3, wat vrij hoog is. Dat zijn vooral baars en snoek. De aanwezigheid van karper blijkt vooral uit de hengelvangsten. ■

De Provinciale Visserijcommissie Antwerpen zorgt voor een goede variatie aan soorten die verschillende hengeldisciplines aanspreken. De voorbije jaren werd glasaal, snoek en blankvoorn uitgezet in de vijver. Het uitzetten van bodemwoelende karpertachtigen wordt bewust beperkt gehouden omdat deze vissen het water troebel kunnen maken. Hierdoor verdwijnt de leefomgeving van vissen die van waterplanten houden.

HET SCHULENSMEER

Wachtbekken van de Demer

“Het Schulensmeer is de ideale stek om stevige karpers en mooie meerval- len aan de haak te slaan”, zegt Willy Convents, vaste hengelklant aan het Schulensmeer. Het Schulensmeer staat bekend als een uitstekend viswater.

Het 90 hectare grote Schulensmeer is de grootste visplas van België en ontstond midden vorige eeuw door zandwinning voor de aanleg van de autosnelweg E314. Het doet nu dienst als wachtbekken bij hoge waterafvoer op de Demer. “Het gebied en de vissen die er leven, genieten speciale bescherming”, zegt Convents. “Blankvoorn en baars worden het vaakst aan de haak geslagen. Verder vind je er rietvoorn, snoek, zeelt, snoekbaars en brasem.”

karpers met een gemiddeld gewicht van 10 kg. In 2007 werden nog 1.200 snoekjes uitgezet en in de laatste jaren werden er 30.000 jonge glasaaltjes uitgezet.”

VEEL PALING EN MEERVAL

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) onderzocht het visbestand op het Schulensmeer en ving er twintig vissoorten. “Opvallend is dat de Eu-

Uit 10 jaar hengelvangstregistratie van de Verenigde Vissers Schulensmeer (VVSM) blijkt dat er steeds meer blankvoorn en brasem gevangen wordt op het Schulensmeer.

Op de infoborden langs het Schulensmeer vinden hengelaars een kaart met de bevisbare oevers. Het meer kent ook een heel goed uitgebouwde infrastructuur voor bootvisserij. Of de tien kilometer aan visoevers genoeg verscheidenheid biedt, wil Vislijn weten. “De bodem is zeer grillig met af en toe flink wat obstakels”, vervolgt Willy. “De oeverzone langs de zuidkant is ongeveer 4 meter diep en uitermate geschikt voor de vaste stok. De oostkant is door een langzaam aflopende oever meer geschikt voor karpervissers. De noordzijde heeft veel ondiepe stukken. Blankvoorn en baars worden het meest gevangen. Het meer bevat een mooie populatie

ropese meerval het duidelijk goed doet in het meer”, zegt Hugo Verreycken van het INBO. “We troffen ook de bittervoorn aan, een zeldzame, beschermde vissoort. De niet-inheemse blauwbandgrondel is zeer sterk aanwezig en ook het palingbestand op het Schulensmeer is zeer groot.” ■

BOOTVISSERIJ OP HET SCHULENSMEER

Voor bootregistratie kan men terecht bij het secretariaat van de gemeentelijke “Opdrachthoudende vereniging Schulens Meer” (O.S.M.) in het ter plaatse gelegen ‘t Vloot, Demerstraat 60, 3560 LUMMEN, tel. 013-44 12 37, e-mail: info@schulens-meer.be

HET SCHULENSMEER IN ‘T KORT

- Gelegen op het grondgebied van de gemeenten Herk de Stad, Halen en Lummen.
- 10 km aan visoevers.
- Diepte varieert van 1 tot 7 meter.
- Vergunning: Visverlof Vlaamse Overheid.
- Nachtvissen verboden. De gesloten tijd loopt van 16 april tot en met 31 mei.
- Bootvisserij mogelijk mits verplichte registratie.

DENDEREND MOOI

De Dender is een rivier met twee bronnen en twee gezichten. Meestal stroomt hij rustig door het landschap, om dan bij hevige regenval plots te veranderen in een snel stromende rivier.

Aan de bron van dat dubbele karakter ligt de regen: de Dender is één van de snelst stromende rivieren van Vlaanderen die hoofdzakelijk gevoed wordt door neerslag. Zijn gedrag is even onvoorspelbaar als het weer. Van aan de grens met Henegouwen tot Ninove baant de Dender zich een weg door de de Vlaamse Ardennen. De Kelten noemden de rivier de "Tanara" wat zoveel betekent als de "woelige". Vandaag is de Dender bijna volledig gekanaliseerd en staan er op Vlaams grondgebied 8 stuwsluizen. De meeste oude meanders zijn verdwenen en de oevers werden versterkt.

COMEBACK

Vóór 1950 kwamen in de Dender veel soorten vissen voor. Amper dertig jaar later was de rivier biologisch dood. Sedert 1994 gaat de kwaliteit van het water er op vooruit en wordt er weer volop gevestigd. Lokale inrichting van natuurlijke oevers zorgde in beperkte mate voor

ideale paaipplaatsen. Door de huidige oeverversterkingen te vervangen door een milieuvriendelijk alternatief krijgen de vissen weer kansen om zich voort te planten.

70 VISSEN PER UUR

"Ik vis al vanaf begin jaren zestig op de Dender", zegt Paul Minne, hengelaar. "Op de Dender is elke visdag anders. Na een stevige onweersbui kan het water makkelijk een meter stijgen. Vroeger was de Dender een open riool. Maar ik heb de kwaliteit zien verbeteren en dus ook het visbestand. Vorig jaar heb ik nog 200 vissen in 3 uur tijd gevangen. Af en toe zit er zelfs een rivierkreeft bij. Ook de alver en de beschermde bittervoorn zijn volop terug. Dat zegt genoeg over de waterkwaliteit, hé. Als de overheid nu het probleem van de aalscholvers nog zou aanpakken... Je vist hier enkel nog hele kleine blankvoorn of hele grote brasem en gibel. De rest verdwijnt in de maag van de aalscholvers. Maar het

blijft mijn favoriete viswater."

VISONDERZOEK

Het Agentschap voor Natuur en Bos gaf AquaTerra-KuiperBurger B.V. opdracht voor het uitvoeren van een visstandonderzoek op de Dender. Op basis van aantallen bestaat bijna 90% van het visbestand uit blankvoorn. In totaal zijn 19 verschillende vissoorten aangetroffen. De soorten met de grootste spreiding binnen de Dender zijn baars, blankvoorn, winde, brasem, gibel en karper. Andere soorten zijn bittervoorn, paling, snoek, snoekbaars, zeelt, grondel en alver. De visdensiteit varieert sterk van pand tot pand. In het onderste pand, met boven de getijstuw, zit de grootste massa vis bij elkaar, tot bijna 500 kg/ha. Gemiddeld komt in de Dender 130 kg/ha voor, wat in vergelijking met een natuurlijke rivier laag is, maar goed overeenkomt met andere gekanaliseerde rivieren. ■

KANAAL IEPER-IJZER

Drie maal kanaal

Op een dag vind je de stek van je leven... en dan blijf je zitten. Dat dacht Peter Lepouttre van de West-Vlaamse visserijcommissie toen hij voor het eerst zijn dobber in de Ieperlee wierp. "Ik was meteen verkocht. Dit is de perfecte plaats om snoekbaars en grote brasem te vangen", zegt hij. "En nog leuker, dit zijn eigenlijk drie kanalen in één."

De Ieperlee, officieel het Kanaal Ieper-IJzer, loopt van de stad Ieper tot aan de IJzer, ter hoogte van de Knokkebrug op de grens van Diksmuide, Houthulst en Lo-Reninge. Het kanaaltje is 15 km lang en 30 meter breed. De gemiddelde diepte is 2,5 meter. Oorspronkelijk was het een rivier met de naam Iepere, wat 'rivier met iepen' betekent. Vanaf de elfde eeuw werd de "Ieperleet" aangepast en met de IJzer verbonden. Het kanaal was toen van groot belang voor de Ieperse lakennijverheid. Het kanaal Ieper-IJzer wordt door twee sluizen gesplitst in drie kanalen: de Lagevaart, de Middenvaart en de Hogevaart. De Lagevaart telt acht hengelseoepen. Door de goede visbezetting wordt dit deel het meest bevestigd. Het pand tussen de sassen van Boezinge op de Middenvaart is door het aantrekkelijke landschap één van de mooiste West-Vlaamse vis-

plaatsen. Uit onderzoek blijkt dat op de Hogevaart een groot brasembestand aanwezig is. In de winter is het prima voorwater.

VISSEN OP DE IEPERLEE

"De beste stekken voor witvis en brasem vind je vooral op het bovenpand", zegt Peter Lepouttre. "Snoekbaars vind je vooral terug op het lage pand. Door regelmatige verontreinigingen is het middenpand soms minder geschikt als hengelseoep. Het kanaal heeft ook een heel groot karperbestand. Aan de Vislijzeleer om de beste stekken te vinden

(lacht). Ik vis op snoekbaars met shads of twisters die ik afhankelijk van het seizoen traag of vlug op de bodem aanbied. Soms ga ik er vissen vanuit de belly-boat. Mijn mooiste vangst was een snoekbaars van 87 cm, gevangen aan "Drie grachten" op de plaats waar de Martjesvaart in het kanaal uitmondt. Hengelaars die met de vaste stok op witvis vissen zullen succes hebben op het bovenpand. Hengelaars op roofvis (snoek, baars en snoekbaars) zullen vooral succes hebben op het lage pand."

VISSSTERFTE

"Naar aanleiding van vervuilingen op de Middenvaart treedt er regelmatig vissterfte op", zegt visserijbioloog Klaar Meulebrouck. "Bij een lange periode van warm en droog weer voert een hevige regenbui water van akkers en industrieterreinen naar het kanaal, met een daling van de zuurstofconcentratie als gevolg. Bovendien kan het water niet 'verlucht' worden over een afstand van twee kilometer. De twee sassen van Boezinge kunnen maar opengezet worden als er voldoende water in het kanaal zit. Door die combinatie is er dus snel een zuurstoftekort. Een deel van de oplossing is de scheiding van regenwater en rioolwater." ■

Uit het meetnet Zoetwatervis van het INBO blijkt dat er veel snoek, blankvoorn en paling zit in de Lagevaart.

DE VAART ZIT ERIN

Kanaal Leuven-Dijle

“Dit viswater heeft voor elke visser iets moois in petto”, zegt Peter Scheys van de Vlaamse Roofvis Federatie. Karper, snoek, paling of zeelt. Het is duidelijk dat er vaart zit in het Kanaal Leuven-Dijle.

Het Kanaal Leuven-Dijle is het kanaal tussen het Mechelse Zennegat en de Leuvense vaartkom. Het kanaal, ook wel de Leuvense Vaart genoemd, is 30 kilometer lang en 2,3 meter diep. Er zijn vijf sluizen op het traject die samen een hoogteverschil van 14 meter overbruggen. Over de Leuvense Vaart bestaan heel wat legendes waarin heksen, watergeesten en dwaallichten opdraven. De Leuvense Vaart is ook heel bekend onder wedstrijdvisser met de vaste hengel.

VISSEN OP DE VAART

Peter Scheys maakt er geen geheim van. Het Kanaal Leuven-Dijle is een prachtig hengelwater. “Mijn liefde voor het roofvissen is hier begonnen. In de zomer trok ik er op uit om baarzen en snoeken te vangen aan kleine spinners. De beste stekken om de snoekbaarzen te belagen zijn de vaartkom in Leuven en het stuk van het sas in Battel tot het Zennegat. Op deze beide plaatsen is er

aanvoer van voedselrijker water vanuit de Dijle. De rest van de vaart kenmerkt zich door helderder water met hier en daar oevervegetatie zoals riet en gele plomp. Dit zijn de plaatsen waar je een snoek kan verschalken. De Provinciale Visserijcommissie van Vlaams-Brabant ijvert voor een betere snoekstand door uitzettingen en aanleg van geschikte paaigebieden. Zoals blijkt uit het visstandonderzoek loont het ook de moeite om hier op paling te vissen. Paling

komt op iedere locatie terug in de vangstmeldingen. Deze worden vooral dicht onder de kant gevangen. Wat echter het meest in het oog springt in het onderzoek is het mooie bestand aan grote zeelt. Echt heel mooie en sterke vissen die een gerichte visserij hierop meer dan de moeite waard maken.”

7,2%. Op basis van gewicht bestaat het visbestand voor 92% uit eurytope* soorten, voor 7,3% uit limnofiele* soorten (zeelt en rietvoorn), en voor 0,4% uit rheofiele* soorten (winde en kopvoorn). Tenslotte is 0,3% van het visbestand exoot (blauwband en zonnebaars).

sie kwam niet alleen VisAdvies. Het blijkt ook uit hengelvangstregistraties en gepresteerde hengelingen van karpervissers. De aanvraag tot uitzetting van karpers op de Leuvense Vaart werd onderbouwd door de Vereniging van Belgische Karpervissers (VBK). Het uitzetten van karper is enkel mogelijk

De vaart is opgenomen in de lijst met waters waar nachtvisserij en vissen in de paaitijd is toegestaan. Voor de nachtvisserij heb je wel een groot visverlof nodig.

VISSTANDONDERZOEK

In oktober 2011 liet het Agentschap voor Natuur en Bos door onderzoeksbureau VisAdvies een onderzoek uitvoeren naar het visbestand in het Kanaal Leuven-Dijle met elektro- en zegenvisserij. Zo komt het ANB meer te weten over de vissoortensamenstelling en de totale visbiomassa in het kanaal.

BAARS KAMPIOEN

“Er zijn 1793 vissen gevangen verdeeld over 14 soorten,” zegt visserijbioloog Chris Van Liefveringhe. “In vergelijking tot overige kanalen heeft het Kanaal Leuven-Dijle een middelmatige visbiomassa. Het visbestand wordt op basis van gewicht gedomineerd door paling (50%), baars (25%) en brasem (14%). Maar in aantallen is de baars kampioen (72%) gevolgd door pos (10%) en paling (8%).” Het gewichtsandaal roofvis in het totale gevangen visbestand is

“Op het viswater van de Leuvense vaart kan je moeilijk één etiket plakken”, besluit Van Liefveringhe. “Kanalen met scheepvaart en steile oevers, veelal gekenmerkt door een beperkte ontwikkeling van onderwatervegetatie zijn best te omschrijven als het brasem snoekbaars viswatertype, maar de Leuvense Vaart vertoont ook kenmerken van het blankvoorn-brasem viswatertype. Doordat het water minder troebel is dan in de meeste kanalen is het aandeel aan baars groot. “Veel vissoorten zoals de blankvoorn paaien in plantenrijke stukken van een viswater”, zegt Van Liefveringhe. “Niet alleen een goede paailocatie, maar ook de aanwezigheid van voldoende geschikte opgroei habitat voor het visbroed is cruciaal. Dit kan gerealiseerd worden door het aanleggen van vooroevers met daarachter ondiep plantenrijk water, stelt VisAdvies. Het traject tussen Boortmeerbeek en de sluis van Battel heeft daarvoor de beste troeven. Een andere mogelijkheid is het herprofiëren van de kanaaltaluds waardoor in de oeverzone ondiep water ontstaat waar zich water- en moerasplanten kunnen ontwikkelen.”

PROJECT SPIEGELKARPER

Het karperbestand in de Leuvense Vaart is ondermaats. Tot deze conclu-

indien het gebeurt op een planmatige en ecologisch verantwoorde wijze met als doel tot een duurzame, gezonde en bevisbare vispopulatie te komen. Door het uitgebreide monitoringnetwerk dat werd opgezet door de VBK en de mogelijkheid tot individuele herkenning van de spiegelkarpers kan informatie verzameld worden over het trekgedrag van karper. Bovendien kan de individuele groei en gewichtstoename opgevolgd worden. Dit geeft een indicatie over de voedselbeschikbaarheid en de algemene kwaliteit van de Leuvense Vaart als leefgebied voor karper. De uitzettingen worden gespreid over 2012 en 2013 waarbij in de sector Leuven - Tildonk jaarlijks 60 kg zal uitgezet worden. In de sector Tildonk - Kampenhout gaat het om 40 kg per jaar en in de sector Kampenhout - Boortmeerbeek 25 kg per jaar. ■

* eurytoop:

komt voor in verschillende watertypes

* limnofiel:

voorkeur voor traagstromend tot stilstaand plantenrijk water

* rheofiel:

voorkeur voor stromend water

DE SNOEKBAARS

Mysterieuze rover met smaak

Sinds de snoekbaars eind negentiende eeuw werd geïntroduceerd wist deze roofvis zich op te werken van oogstvis tot een van de populairste sportvissen in Vlaanderen. Zijn culinaire reputatie maakt hem echter ook kwetsbaar voor overbevissing en stroperij. Vislijn tekent het portret van de mysterieuze rover.

Tot het einde van de negentiende eeuw zwom er in West-Europa niet één snoekbaars rond. Als pootvis werd de snoekbaars uitgezet in de Duitse rivieren de Weser, de Eems en de Rijn. Ecologisch gezien is de snoekbaars dus een exoot. Vanaf 1910 werd de snoekbaars bij ons uitgezet in de Dender en sommige kanalen, vooral wegens zijn commerciële waarde als consumptievis. Hij staat immers bekend als de smakelijkste zoetwatervis die in onze binnenwateren voorkomt. De snoekbaars voelt zich steeds meer thuis in de Vlaamse rivieren. Een logische vraag is wat de snoekbaars nu zo speciaal maakt. Waarin onderscheidt deze vis zich van andere roofvissen?

“Snoekbaars kan in veel verschillende types van water aangetroffen worden”, zegt Danny Geysen, de roofvisspecialist van de Vlaamse Roofvis Federatie. “Zowel in vrij troebele, donkere wateren als Vlaamse kanalen, als in de heldere plassen, waar hij dan eerder op diepere standplaatsen te vinden zal zijn. In tegenstelling tot de snoek die het in Vlaanderen toch nog steeds lastig heeft om uit te breiden, komt snoekbaars wel veelvuldiger voor, waardoor de kans op succes groter wordt voor de hengelaars. Volgens kenners heeft snoekbaars ook de grootste culinaire waarde van al onze roofvissen, waardoor er waarschijnlijk in Vlaanderen veel meer vissers zijn die het gemunt hebben op snoekbaars dan op snoek. Wat mij persoonlijk het meest aantrekt is zijn wispelturigheid. Net als je denkt dat je het spelletje door hebt na enkele succesvolle dagen, kan het zomaar gebeuren dat je op dezelfde stekken, met exact dezelfde vistechnieken, plotseling geen schub meer vangt en moet je opnieuw van voorafaan beginnen.”

TROEBEL WATER

De snoekbaars is een vis van open water. Hij leeft zowel in scholen als solitair. De snoekbaars verkiest troebel water. Zijn ogen zijn aangepast aan de lage lichtintensiteit. Helder water moet voor snoekbaars dan ook behoorlijk diep zijn. De snoekbaars is gevoelig voor lage zuurstofconcentraties. De snoekbaars (*Sander lucioperca*) behoort tot de familie van de echte baarzen, Percidae. De snoekbaars is een roofvis en vooral de grote vangtanden, de oplichtende ogen en de twee gescheiden rugvinnen waarvan de voorste stekels bevat, maken hem eenvoudig te herkennen. “Snoekbaarzen boven de 80 cm zijn redelijk schaars in Vlaams openbaar water”, zegt Geysen. “Exemplaren van 90 cm en meer worden echt heel sporadisch gevangen en mogen als een uitzondering beschouwd worden. Prijs jezelf dus heel gelukkig als je het genoeg mocht hebben een dergelijke kanjer aan de haak te slaan.”

Zijn bijnaam glas oog heeft deze allochtoon onder de vissen te danken aan zijn grote ogen met een reflecterend netvlies, die hem bij uitstek tot een jager in de schemering maakt.

VOORTPLANTING

De paaitijd valt in de periode eind april tot begin mei. De eieren worden afgezet in een nest van plantenwortels, takken of dichtbegroeide vegetatie. Het mannetje bouwt het nest boven de zand- of kleibodem. De heer des huizes bewaakt de eieren (en later ook het broed) tegen andere rovers en waaiert met de vinnen om het legsel vrij te houden van slib en het van zuurstofrijk water te voorzien.

KILLER SNOEKBAARS

In het Lago Maggiore te Zwitserland viel een killer snoekbaars nietsvermoedende zwemmers aan, met vleeswonden als gevolg. De politie ving de bloeddorstige vis van amper 70 cm. De slachtoffers mochten mee aan tafel. Nooit smaakte wraak lekkerder.

GROEI EN LEEFTIJD

Afhankelijk van het voedselaanbod kan de snoekbaars in het eerste groeiseizoen al een lengte van 20 cm bereiken. De mannetjes zijn na 2 jaar geslachtsrijp bij een lengte van circa 26 cm, vrouwtjes na 3 jaar bij een lengte van circa 40 cm. “Vlak na de paaiperiode, wanneer de mannetjes het nest bewaken, kunnen ze heel agressief uit de hoek komen”, zegt Geysen. “Dan dulden zij geen indringers in de buurt van het nest. Dat is dan ook de reden waarom het kunstaas vaak brutaal wordt aangevallen in het begin van het roofvisseizoen, begin juni.”

HIGH-TECH SPORTVISSEN

Het is vooral door de opkomst van de moderne technieken dat de snoekbaars zo populair is onder sportvissers. “De vertikaalvisserij vanuit een boot is één van de meest attractieve en succesvolle manieren om snoekbaars te belagen, zeker in de winter wanneer de stekelridders verzamelen in de diepere delen van een plas of rivier. Wie zich volledig wil uitrusten met de nodige attributen zoals boot, dieptemeter/GPS, elektromotor moet rekenen op een forse uitgave, maar je krijgt er dan ook heel veel hengelplezier voor in de plaats. Een beginnende bootvisser zou ik toch de raad willen geven eerst enkele keren met een ervaren rot het water op te gaan. Van hem leer je dan niet alleen ‘de kunst’ van het vertikalven, maar leer je ook de betere ‘materialen’ kennen, zodat je later de kans op een ‘eventuele miskoop’ verkleint. Vaak worden er ook goede tweedehands ‘kant en klare’ sets aangeboden tegen het einde van het roofvisseizoen.”

Bijna de helft van alle geogste vissen in Vlaamse openbare wateren is snoekbaars.

EEN WAARDIGE TEGENSTANDER

“Als je een lange dag op het water zit, voelt het alsof je drie dagen gevist hebt. Zo intensief is het vissen op snoekbaars. De aasaanbieding is van cruciaal belang bij de visserij op snoekbaars, zeker bij het vissen vanuit een boot. Bootcontrole is daarbij het sleutelwoord. Drift je te snel dan zal je weinig of geen aanbeten krijgen. Blijf je te lang op één plaats liggen dan is de kans klein dat je snoekbaars zult tegenkomen. Het spel met de elektromotor moet je echt in de vingers hebben. Steeds één oog gefocust op het scherm van de dieptemeter om de geringste wijziging in bodemverloop of structuur op te merken, en het andere oog dat de omgeving afspeurt naar de aankomende plezier- en beroepsvaart, collega vissers, de oever en boeien. Ondertussen moeten je bootmaat en jij ook nog een visje vangen, wat zeker bij zo'n wispelturige vis als de snoekbaars niet altijd eenvoudig is. Best vermoeiend na een lange dag op het water. Bovendien moet het volledige plaatje kloppen om succesvol op snoekbaars te kunnen vissen. Op de meeste dagen moet je er echt wel voor werken om een aantal vissen in de boot te krijgen.”

DE 3 TIPS VAN DANNY GEYSEN

1. De beste snoekbaarsstek?

Plaatsen met bodemobstakels. Aan bruggen en kribben of aanlegplaatsen. Jachthavens in de winter, stroomafwaarts van sluizen, vernauwingen en buitenbochten van rivieren.

2. Welke aassoorten?

Het slepend bootvissen met een plug of dode aasvis levert grotere snoekbaarsen. Het dropshotten met kleine

aasjes staat garant voor veel, maar kleinere snoekbaarsjes.

3. Beste periode?

Direct na de paaitijd: begin tot halweg juni. Dan moet de snoekbaars zijn reserves weer opbouwen. In de zomer 's avonds in ondiep water. In de winter vind je ze op de diepere plaatsen, in de namiddag. ■

↓ *Snoekbaars in stropersnet*

ZWARTVISSERS

Snoekbaars is een geliefd doelwit voor stropers vanwege zijn aantrekkelijke marktwaarde. In een poging om zoveel mogelijk omzet te realiseren worden ook gewone hengelaars door de stropers benaderd om hun vangst te verkopen. Dit leidt tot ergernis en conflicten aan de waterkant. Om dit een halt toe te roepen pleit de Vlaamse Roofvis Federatie voor een meeneembepaling en een verhoging van de minimummaat voor snoekbaars. Dit zou tevens de controle vereenvoudigen.

Stroperij kan gemeld worden aan het Agentschap voor Natuur en Bos www.natuurenbos.be/Natuurbeleid/Natuurinspectie

VISONDERZOEK GENTSE BINNENWATEREN

Het Agentschap voor Natuur en Bos liet in het najaar van 2011 door bureau VisAdvies een onderzoek uitvoeren naar het visbestand in de Gentse binnenwateren, waaronder ook de Watersportbaan, om inzicht te krijgen in de vissoortensamenstelling en de biomassa in deze wateren. Bij dit onderzoek werd op verschillende punten in de Gentse binnenstad een zegentrek uitgevoerd en een oeverstrook elektrisch afgevisd.

In het totaal werden er in de Gentse binnenwateren 18 vissoorten gevangen. De biomassa in de Gentse binnenwateren, uitgezonderd de Watersportbaan, varieert van 60 tot 291 kg/ha wat normaal is in vergelijking tot andere kanalen. Op de Watersportbaan kwam echter veel meer vis voor en werd de biomassa geschat op maar liefst 1303 kg/ha. In twee zegentrekken van 0.7 ha werd in totaal 1523 kg

vis gevangen. De grootste massa (96%) van de vangst bestond uit blankvoorn. Daarnaast werden ook brasem, baars, karpers, paling, gibel, pos, snoek, rietvoorn en winde gevangen. In vergelijking met de andere openbare wateren in Vlaanderen ligt de visbiomassa in de Watersportbaan zeer hoog. Het water vertoont de meeste overeenkomst met het blankvoorn-brasem viswatertype.

Eén van de aanbevelingen uit het onderzoek is om het areaal aan paai- en opgroeimogelijkheden in de Gentse binnenwateren te verhogen. In de zomer van 2012 lijkt hieraan reeds tegemoet te zijn gekomen door het verschijnen van grote partijen waterlelie en gele plomp in een aantal kleinere binnenwatertjes die kunnen fungeren als kraamkamer voor de andere binnenwateren. ■

VISSSEN IS TOPSPORT

WK Feedervissen 2012

Wie begin juli 2012 langs de Watersportbaan wandelde kon er niet naast kijken. Tijdens het wereldkampioenschap feedervissen kwamen de beste vissers uit 22 landen aan de bak. Het wedstrijdfeederen zit behoorlijk in de lift. Het zat dan ook mee voor de Belgen: een prachtig thuisparcours, een uitstekend visbestand en een prima organisatie.

“Great Belgian fishing weather”, lacht een Spaanse deelnemer. Het miezert. Een hoornsignaal galmt over de Watersportbaan. Het startsein van de tweede dag. Het geluid van zwiepende lijnen. Stanislav Sykara uit Slowakije haalt meteen een brasem op. “I’m doing great”, zegt hij. Zo ver je kan kijken zitten 110 vissers in een rechte lijn langs de 76 meter brede Watersportbaan. Vislijn heeft afgesproken met Patrick Vanhoo, coach van het Belgische Feederteam. Zijn zes Belgische sportvissers zullen vandaag vijf uur lang de strijd aangaan met de top van de wereld.

Het eerste wat opvalt als we onze blik over het water laten glijden: geen dobbers te bespeuren. Patrick? “Goed gezien. Bij het feedervissen wordt de beetregistratie gevormd door de tip van de werphengel. Een kromme tip wil zeggen dat er een beet is. De lijn tussen het haakaas en de tip moet dan ook altijd gespannen zijn. Elke beweging van de tip verraadt de beet van een vis. Een wedstrijdvisser staart dus vijf uur lang naar die tip, hé. Best vermoeiend.”

“Onze vissers hebben hier het thuisvoordeel. Ze kennen het water als hun viskoffer. Ze weten dat pas na vier uur wedstrijd de grote vissen op dreef komen. In een druk bevestigd viswater als dit zijn de vissen eerder schuw. De kunst is om het aas zo natuurlijk mogelijk aan te bieden. Dat is het visserslatijn dat onze vissers kennen, hoor. Ze zijn geselecteerd op hun ervaring en technische kennis. Ze kunnen in alle omstandigheden tot 65 meter ver werpen en de voerkorf landen op een vierkante meter. Precisiewerk! Ze kunnen het water ook perfect inschatten. Hun buikgevoel vertelt hen waar de vis zit.”

De Watersportbaan is het mooiste wedstrijdwater ter wereld. Daar zijn de deelnemers het over eens. “De waterkwaliteit is uitstekend.” Vanhoo is positief over de inspanningen die de overheid doet om het visbestand te verbeteren. “Hoe meer aandacht er naar het visbestand gaat, hoe beter voor de visser. Maar jammer genoeg is er de aalscholverproblematiek. Zelfs tijdens de wedstrijd duiken er aalscholvers het water in. Ze eten al het jongbroed op. Daar moet dringend iets aan gedaan worden.”

Op het moment dat we spreken staan de drie favoriete teams dicht bij elkaar, op zes punten. “Het wordt spannend”, zegt Vanhoo. “Engeland, België en Nederland staan momenteel in de top vijf.

Maar vandaag (de tweede wedstrijddag) kan het snel veranderen. De Engelsen hebben immers geluk met de loting. Ze hebben de beste stekken gekregen.”

Feedervissen is een teamsport. “Een goede sfeer in de groep is cruciaal”, weet Vanhoo. “Een visser die zich op zijn gemak voelt in een team zal zich beter kunnen concentreren. En dat is sowieso al niet gemakkelijk. Heb je al gezien hoeveel publiek hier rondloopt?” De belangstelling aan de waterkant is groot. Dit is een belangrijke internationale wedstrijd. Vanhoo neemt ons mee naar een visser die veel nieuwsgierigen trekt. “Daar zit Steve Ringer, een succesvolle visser. Hij wint wedstrijden op

spectaculaire wijze. Hij drijft boven in de feederwereld. De Engelsen zijn echte profs. Ze hebben goede sponsors en dito materiaal. Maar duur materiaal is geen garantie op succes. Als een visser niet weet hoe vissen zich gedragen, zal hij hier geen brasem vangen. Al deze vissers kunnen het gedrag van de vissen lezen. Ze begrijpen de vis.” ■

Patrick Vanhoo (links): “We hebben het thuisvoordeel.”

NEDERLAND WERELDKAMPIOEN FEEDER

Het Nederlandse team werd wereldkampioen feedervissen. Nederland werd eerste met 53 punten, tweede Hongarije met 58 punten en derde Engeland met 61 punten. België eindigde met 87 punten op een zevende plaats. Bij de individuelen won de Hongaar Erdei Atilla met 3 punten en 18.827 gram. Vanhoo is tevreden met de Belgische prestatie. “We waren er heel kort bij. De eerste dag zijn er vier dikke brasems van de haak gevallen en dat maakt direct een enorm verschil. Ik ben vooral tevreden over de mentaliteit van ons team.”

VERWONDERING

Niet alleen hengelaars zijn verwonderd over hun vangst, ook onderzoekers zijn telkens opnieuw benieuwd wat er boven water zal komen. Deze foto werd genomen tijdens een visstandonderzoek in het Noordschotebroek, gelegen tussen het Kanaal Ieper-IJzer en de IJzer. Dit plantenrijk poldergebied heeft sterke potenties als leefgebied en paaiplaats voor het visbestand uit de hoofdwaterlopen. Het gebied staat echter niet in open verbinding met de omliggende waterlopen. Vrije vismigratie is dus niet mogelijk. Met behulp van een elektrische afvissing werd nagegaan welke vissen momenteel huizen in het gebied en of er mogelijkheid is om het gebied te ontsluiten. Het is telkens weer uitkijken naar het moment dat er een vis in het elektrisch veld zwemt, zeker als het een minder algemene soort betreft of een mooi exemplaar. Best verwonderlijk dat er zo'n boeiende wereld onder het wateroppervlak leeft.

OUDE BOCHTEN, NIEUWE VISSSEN

Visonderzoek van de Scheldemeanders

De oude Scheldemeanders of “coupures” zijn oude bochten van de Schelde die bij de rechtekking van de Schelde in 1870 en 1966 afgesneden zijn van de hoofdloop. Deze stilstaande wateren hebben een belangrijke functie voor de openbare visserij. Vislijn zet enkele opmerkelijke besluiten uit een recent onderzoek op een rij.

In het kader van een Natuurinrichtingsproject, gecoördineerd door het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij, zijn de openbare Scheldemeanders de afgelopen jaren heringericht. “Op die manier zorgen we ervoor dat de Scheldemeanders hun structurerende rol voor natuurontwikkeling weer opnemen”, zegt Klaar Meulebrouck van het Agentschap voor Natuur en Bos. “Deze maatregelen variëren van het afschuiven van de oevers, het aanleggen van bufferstroken tot baggerwerkzaamheden. Daarnaast werden voor de vissers hengelpaatsen aangelegd aan de Kerkhovecoupure, zodat ook zij kunnen genieten van de natuurpracht. Het recente visstandonderzoek (uitgevoerd door AquaTerra-KuiperBurger B.V.) geeft ons inzicht in de huidige visstand en de effecten van de uitgevoerde inrichtingsmaatregelen. Om tot een goed viswatertype te komen in de Scheldemeanders, is het belangrijk te weten welke soorten er voorkomen en welk beheer hieraan gekoppeld dient te worden. Zo is de hoofdconclusie van het onderzoek dat

we terughoudend moeten zijn met uitzettingen en moeten evalueren hoe het visbestand zich verder ontwikkelt.”

KERKHOVE: AFWEZIGE BRASEM

De omvang van het visbestand in de Scheldemeander te Kerkhove is geschat op 1.304 kg/ha. In totaal zijn 14 vissoorten gevangen waarvan voornamelijk blankvoorn (65% van het aantal). Opmerkelijk aan de visstand is de afwezigheid van grote brasem (> 40 cm), mogelijk als gevolg van concurrentie met karper.

WAARMAARDE (ZUID): DE KLEINSTE MANKEREN

In het zuidelijke deel van de Coupure van Waarmaarde wordt het visbestand gedomineerd door brasem en karper (respectievelijk 44% en 48% van de biomassa). Opvallend aan de visstand is het vrijwel ontbreken van vissen in de lengteklasse van 15 tot 40 cm. Dit kan duiden op een frequent aalscholverbzoek, gezien deze lengtecategorie net de

favoriete maaltijd is van de aalscholver. Daarnaast vormt snoek ook een belangrijke predator op deze meander.

WAARMAARDE (NOORD): ZEELT EN RIETVOORN

Hier bestaat de bezetting voornamelijk uit karper (60% van de biomassa). De meest voorkomende vissoorten zijn zeelt (54%) en rietvoorn (27%). Deze soorten zijn goed aangepast aan ondiepe, plantenrijke wateren, waarbij kenmerkend in de ochtend lage zuurstofconcentraties kunnen optreden. Net door die bijzondere kenmerken van dit deel van de meander is het visbestand een stuk lager dan in de twee overige delen.

OUTRIJVE: SUCCESVOLLE BLANKVOORN

De visstand in de Coupure van Outrijve is geschat op 44.890 stuks/ha en is samengesteld uit 14 verschillende vissoorten. De meest voorkomende soort is de blankvoorn (65%). Opvallend is een groot broedbestand van deze soort, duidend op een succesvolle voortplanting dit jaar. Het brasembestand is zeer klein van omvang. Nieuw aangetroffen soorten in deze meander zijn winde, rietvoorn, zeelt en zonnebaars, een exoot. Ook hier vormt snoek de belangrijkste predator. ■

GRIND VOOR VISSSEN

Onderzoek naar belang van grinddempels voor de visstand van de Maas

In de Grensmaas zwemt op dit moment een recordaantal vissoorten. De afgelopen jaren werden er altijd ruim 20 geteld, dit jaar zijn dat er plots 30. Binnen het project Grensmaas werden grinddempels aangelegd. Maar wat is de invloed van zulke ingrepen op het aantal vissoorten?

De Universiteit Hasselt voert in opdracht van Rijkswaterstaat, bouwheer van het project “Maaswerken”, onderzoek uit in de Grensmaas. “In de Grensmaas zijn grinddempels aangelegd die er onder andere voor zorgen dat het grondwaterpeil niet te hard zakt”, zegt visbioloog en doctor Alain De Vocht, verbonden aan de Universiteit Hasselt en de Provinciale Hogeschool Limburg. “Ze vormen ook afwisselend ondiepe stroomversnellingen en diepere rivierpoelen. Wij onderzoeken nu of die grinddempels invloed hebben op de visgemeenschap.”

Het gaat goed met de diversiteit van de visfauna in de Grensmaas. Van 24 vissoorten werden jonge visjes aangetroffen. Berrmpje en marmgrondel, een nieuwe exotische vissoort in Vlaanderen, waren de meest voorkomende vissoorten. Alver en riviergrondel daarentegen komen bijna niet meer voor.

In het voorjaar werden op één plaats in de monding van de Geul, een belangrijke zijrivier van de Grensmaas, 30 vissoorten gevangen die tussen de Grensmaas en de Geul migreren. Onder andere elrits, gestippelde alver en zalm zwommen vanuit de Geul de Maas in. Meer dan honderd barbelen, snepen en kopvoorns trokken dan weer de Geul in om er zich voort te planten.

“Het project Grensmaas zal een positieve invloed hebben op het hele riviersysteem en dus ook op het aantal vissoorten”, zegt De Vocht. “Ook het herstel van beekmondingen zal nog zorgen voor meer vissoorten in de Maas. We willen met dit onderzoek het effect

meten van de aangelegde grinddempels en enkele aanpassingen aan de bedding op de lokale visgemeenschap. Door het versterken en verhogen van het aantal drempels, vooral in het bovenstroomse deel van de Grensmaas, wordt het aanbod aan ondiepe stroomversnellingen verhoogd. Op die manier wordt het stroomkuilenpatroon versterkt.”

Nog volgens De Vocht zijn deze grinddempels en de aanpassingen van de oevers van zeer groot belang voor de voortplanting en overleving van de juveniele (0+-jaarklasse) riviervissen. De effectieve oppervlakte aan paaiplaatsen voor barbeel is nu groter dan tien jaar geleden. ■

Barbeel →

© Vilda - Yves Adams

© Vilda - Yves Adams

DE IJSE ONDER DE LOEP

Goed nieuws uit Brabant. De zeldzame serpeling voelt zich weer thuis in de IJse. Ook kopvoorn en kwabaal groeien er goed. De Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) en de provincie Vlaams-Brabant hebben concrete plannen om de vismigratieknelpunten aan te pakken op de IJse.

De IJse ontspringt in het Zoniënwoud ten zuiden van Leuven en Brussel. Zij stroomt door Hoeilaart, Overijse en Huldenberg en mondt uit in de Dijle, in het natuurreservaat de Doode Bemde.

Reeds eeuwen past de mens rivieren aan om overstromingen te vermijden of om grond te winnen. Zo is de IJse in een rechtgetrokken loop gedwongen om het waterpeil te verhogen en een verval te creëren voor watermolens. Door vastlegging van de beek is spontane meandering nergens meer mogelijk. De IJse telt een 5-tal prioritair op te lossen vismigratieknelpunten die gelegen zijn tussen Overijse en Loonbeek. De IJse scoort niet echt goed voor structuurkwaliteit. In de beek zelf worden weinig waterplanten gevonden. Natuurlijke, grote hoogteverschillen ontbreken.

HERSTEL VAN VRIJE VISMIGRATIE

Om vismigratie vanuit de Dijle naar de IJse mogelijk te maken en het visbestand te herstellen, wordt de voorkeur gegeven aan zo natuurlijk mogelijke maatregelen. Maarten Vanaert van VMM geeft uitleg: "Reeds enkele jaren geleden werd het meest stroomafwaartse knelpunt op de IJse weggewerkt, toen de VMM aanpassingswerken uitvoerde aan de oude watermolen van Neerijse. Vissen kunnen nu vanuit de Dijle de IJse optrekken tot aan de molen van Loonbeek. Hier zal de VMM binnenkort een lange nevengeul aanleggen waarlangs de vissen het ca. 2 meter hoge verval aan de molen kunnen omzeilen. De nieuwe geul wordt natuurlijk ingericht, zodat ze een interessant leefgebied vormt voor stroominnende en zeldzame soorten."

Het Margijsbos is één van de weinige locaties waar vrije meandering van de IJse nog mogelijk is. In de omgeving van het kasteeldomein van Huldenberg belemmeren een oude watermolen en een kunstmatige waterval vrije vismigratie op de IJse. Door het inrichten van de parallel lopende Afleiding van de IJse als hoofdloop, wil de VMM van deze knelpuntvrije zijtak de voorkeursroute voor vismigratie maken. Ter hoogte van Overijse vormt een watermolen, die thans gebruikt wordt voor energieopwekking, een laatste belangrijk knelpunt. Daar zal een hevel-vispassage worden aangelegd die geregeld vissen van en naar het stroomopwaartse pand overhevelt.

SERPELING

"Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek heeft in 2011 voor het eerst met zekerheid natuurlijke reproductie van serpeling kunnen vaststellen in het Margijsbos", zegt Tom Van den Neucker. "De herintroductie van serpeling lijkt dus een succes te worden." Na de Laan is de IJse, met zijn 18 vissoorten, de meest soortenrijke beek in het Dijlebekken. Riviergrondel en driedoornige stekelbaars zijn het best vertegenwoordigd. In diepe, brede, snelstromende stukken, zoals stroomafwaarts van de

molens, worden kopvoorn, riviergrondel en vinde waargenomen. De stroomsnelheid afwaarts van molens is veelal sterk en wervelingen zorgen voor een goede zuurstofvoorziening van het water. Maar de meeste vissoorten geraken niet verder stroomopwaarts ten gevolge van de sterke stroming en de grote, onoverbrugbare vervallen. Na het oplossen van de vismigratieknelpunten en herstel van de habitatstructuur kan zich terug een evenwichtig en natuurlijk visbestand ontwikkelen.

De zeldzame serpeling gedijt goed in de IJse. Serpeling (*Leuciscus leuciscus*) is een tot circa 30 cm lange karperachtige.

GEVANGEN KWABAAL

De te verwachten resultaten van het wegnemen van knelpunten voor de vismigratie zijn talrijk. "Kwabalen zetten hun eieren af in plantenrijke zijbeken", zegt Tom Van den Neucker. "Bovendien paaien ze in groep. Het is dus van belang dat de kwabalen geschikte zijbeken kunnen bereiken én dat een voldoende groot aantal individuen elkaar kan vinden. Het wegnemen van knelpunten kan er dus voor zorgen dat de hele kwa-

baalpopulatie kan deelnemen aan de voortplanting. Nu zit een deel van de populatie mogelijk 'gevangen' tussen twee opeenvolgende knelpunten waar misschien geen geschikte zijbeek in uitmond.

Ook palingen moeten naar zee kunnen trekken om zich voort te planten. Zij kunnen aarzelen om zich stroomafwaarts over een stuw te verplaatsen, dus ook voor hen is het verwijderen van knelpunten belangrijk. Ook voor soorten die zich niet over grote afstanden verplaatsen (zoals biermpje) is het wegnemen van knelpunten nuttig."

In het kader van sootherstelprogramma's zet het Agentschap voor Natuur en Bos kopvoorn, serpeling en kwabaal

uit. Tijdens evaluatiebevestigingen uitgevoerd door het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek werden maar liefst 129 kwabalen gevangen in een traject van 500 meter stroomopwaarts van de Beekstraat. Kwabalen zijn dus 'dik gezaaid' in de IJse, maar er zijn nog geen aanwijzingen dat ze zich al voortplanten. Het feit dat ze er zo talrijk overleven is een pluspunt.

Meer info: www.vismigratie.be ■

© ANB

[1] Aan de watermolen van Loonbeek plant VMM een lange, natuurlijke nevengeul waarlangs vissen de IJse kunnen optrekken.

[2] Door een betere debietverdeling tussen de IJse (rechts) en de Afleiding van de IJse (links) stroomafwaarts het centrum van Huldenberg kunnen migrerende vissen rond twee migratieknelpunten op de IJse gelokt worden.

[3] Natuurlijke processen van sedimentatie en erosie komen de habitatkwaliteit van de beek ten goede.

[1]

[2]

[3]

De provincie Vlaams-Brabant zal het migratieknelpunt aan de watermolen van Overijse oplossen met behulp van een hevel-vispassage.

VIS-PASSAGE ITTERBEEK

Bouwen aan
een betere beek

“De riviergrondel en het biermpje zijn volop terug in de Itterbeek”, zegt Thierry Gaethofs van de Dienst Water en Domeinen van de provincie Limburg. “Het biermpje is zelfs in aantal verdrievoudigd in de vistrappen ten opzichte van 2009.” Het bewijs dat een goed functionerende vispassage een viswater nieuw leven kan inblazen.

De Itterbeek is een typische Kempische halfnatuurlijke laaglandbeek en ontspringt te Gruitrode. Hij stroomt vervolgens noordoostwaarts doorheen

Neerglabbeek, Opitter, Tongerlo en Kinrooi, om dan in Nederland uit te monden in de Maas.

De Itterbeek is anno 2013 een beek die minstens 14 soorten herbergt waaronder de beschermde en zeldzame beekprik. Daarom alleen al is ze waardevol. Het biermpje is de dominerende soort. Maar op de Itterbeek blijven nog steeds een groot aantal migratiebarrières aanwezig. Daar komt nu verandering in. Op verzoek van de provincie Limburg voerde de Vissenwerkgroep van LIKONA een grootscheepse inventarisatie uit in de bovenloop van de Abeek en de boven-

bodemval van één meter aan de hoeve Schurchthof en een stuw van 1,3 meter stroomafwaarts het Schurchthof.” De Dienst Water en Domeinen stelde de plannen op. “De vispassage wordt gevormd door vistrappen van houten palen aangevuld met ruwe breuksteen. Zo’n vistrap is een waterbouwkundig kunstwerk dat tot doel heeft vissen toegang te geven tot een ontoegankelijk geworden achterland.” De uitgevoerde werken garanderen nu door micromandering en grinddrempels meer variatie in stroomsnelheid en dieptepatronen. “We merken een overduidelijke verbetering van het biotoop voor stroommin-

De Itterbeek blijft belangrijk, alleen al omdat ze de zeldzame beekprik herbergt.

en middenloop van de Itterbeek. Maar de handen moesten ook uit de mouwen. In maart 2011 startten de werken aan de visdoorgangen Schurchthof op de Itterbeek.

“Het was nodig om de twee vismigratiebarrières aan te pakken”, zegt Thierry Gaethofs. “De obstakels zijn de

nende beekvissoorten”, zegt Gaethofs. “Er is opnieuw jongbroed van serpeling en de riviergrondel is terug op populatieniveau. Nu kunnen de vissen vrij migreren vanuit natuurgebied De Brand en hun leefgebied in de vallei van de Itterbeek met enkele kilometers uitbreiden. Maar het werk is nog lang niet af.” ■

Vispassage in aanleg

Vispassage 6 maanden na de werken

DNA VERRAADT VIS

Goed nieuws voor de visdetectives onder ons. Er is een nieuwe methode om het visbestand in kaart te brengen: Environmental DNA. De methode spoort in het water DNA op dat afkomstig is van levende soorten. Deze methode is zeer geschikt voor het opsporen van moeilijk te vangen vissoorten.

De traditionele monitoring van vissen is gebaseerd op het vangen en tellen van soorten. Een tijdrovende bezigheid. Sommige vissen zijn door hun levenswijze of zeldzaamheid echter moeilijk te vangen. De nieuwe methode Environmental DNA, kortweg eDNA, biedt uitkomst. Bij die methode detecteert men het DNA dat vissen via urine of huidcellen in het water achterlaten. Door het oplossende vermogen van water worden deze stukjes DNA verspreid over een groot oppervlak. Onderzoekers nemen watermonsters en analyseren deze op de aanwezigheid van DNA. Zo kan het voorkomen van een soort worden bewezen zonder hem te hoeven vangen.

In 2008 werd de eDNA-methode door Franse onderzoekers voor het eerst getest bij een onderzoek naar Amerikaanse brulkikkers. De eerste echte toepassing van eDNA bij vissen betrof de in het stroomgebied van de Mississippi geïntroduceerde grootkopkarper en zilverkarper, bekend bij het YouTube-publiek als de karpers die vrijwillig in motorboten springen. De nieuwe methode betekende een doorbraak binnen het veldonderzoek naar het voorkomen van aan water gebonden soorten. Het is alsof Sherlock Holmes zijn oude vergrootglas mag inruilen voor een DNA-microscop. Very useful indeed! ■

“Bij ons zijn zeldzame soorten als grote modderkruipers te traceren met behulp van de eDNA-methode.”

DE 5 VOORDELEN VAN DE eDNA-METHODE

1. Kostenbesparing door hogere trefkans met geringe inspanning.
2. Minder veldwerk nodig voor een vergelijkbaar resultaat.
3. Determinatiefouten horen tot het verleden.
4. Geen verstoring van biotoop omdat een soort niet gevangen hoeft te worden.
5. Geen verspreiding van exoten en ziektes via veldmaterialen.

Visstandbemonstering met eDNA-methode

eDNA kan niet alle vragen over de visstand beantwoorden. Zo geeft het geen exacte getallen over de grootte van de visstand, de leeftijdsopbouw en de groeisnelheid van vissen. De “echte” vissers worden dus nog lang niet buiten spel gezet.

© Filip Matthys

VOORRANG AAN VIS OP LOEIJENS NEETJE

In opdracht van het provinciebestuur van Antwerpen werden twee vispassages ingericht op het Loeijens Neetje op de grens van Retie en Kasterlee.

“De vistrappen maken het de vissen mogelijk om stroomopwaarts geschikte paaiplaatsen te vinden, zonder op onoverkomelijke hindernissen in de rivier te stoten”, zegt Bianca Veraart van de dienst waterbeleid. Het Netebekken wordt beschouwd als hét schoolvoor-

beeld van een waardevol watersysteem. In de rivier zwemmen meer dan twintig vissoorten rond, waaronder zeldzame en beschermde, maar ook interessante soorten voor de hengelaar. “Het Loeijens Neetje is een thuis voor bijvoorbeeld de kleine modderkruiper, de rivier-

donderpad en de kwetsbare beekprik,” zegt Marleen Evenepoel, hoofd van het Agentschap voor Natuur en Bos. “Bij de realisatie van de ruilverkaveling, zo’n veertig jaar geleden, werd de waterloop rechtgetrokken. De stuwen die toen geplaatst werden om de stroomsnelheid te beperken, verhinderden ook hier dat vissen stroomopwaarts konden geraken. Nu kunnen vissen deze knelpunten langs een nevengeul en nieuwe meander omzeilen.” Op voorstel van de Provinciale Visserijcommissie Antwerpen heeft het Visserijfonds een bijdrage gedaan in de bouw van de vispassages. Het Agentschap voor Natuur en Bos stelde een terrein ter beschikking. ■

© Provincie Antwerpen

© Paul Keyenberg

Persvoorstelling van de nieuwe vispassages op het Loeijens Neetje

ZWERFVUILACTIE TE BRUGGE

Vissers ruimen zwerfvuil langs kanaal Gent-Oostende

“Ik kon het echt niet meer aanzien”, zegt Filip Matthys die de actie op touw zette. “Naast sportvisser ben ik ook hardloper langs het kanaal Gent-Oostende. Je struikelt er letterlijk over het zwerfvuil. Het stoort me enorm dat mensen de vissers daarvoor met de vinger wezen.” Daarom schoot de Vereniging van Belgische Karpervissers in actie. Samen met 25 vrijwillige karpervissers werd niet minder dan 27 kilometer kanaaloever geruimd. “Met deze lenteschoonmaak willen we aantonen dat natuurbeleving een belangrijke factor is binnen onze hobby”. De actie werd goedgekeurd

door de Provinciale Visserijcommissie en ondersteund door het Agentschap voor Natuur en Bos, het Intergemeentelijk samenwerkingsverband voor Vuilverwijdering en -verwerking in Brugge en Ommeland en de gemeentediensten van Oostkamp en Beernem. Ruim vijftig vuilniszakken werden gevuld. “Het kanaal Gent-Oostende is een viswater in opmars”, zegt Filip. “Het visbestand verbetert steeds. Het water zelf is niet bezoedeld door zwerfvuil omdat het drijvend vuil meestroomt langs de betonnen damwand. Er zijn daar amper rietkragen die het vuil vasthouden. Zo’n

© Filip Matthys

zwerfvuilactie brengt ook vissers bij elkaar. Je hebt één gezamenlijk doel. Het zorgt voor een grote betrokkenheid bij het viswater. Ik kan het andere vissers alleen maar aanraden.” ■

JEUGD HENGELT OP PILLEPUT

De jeugd is de hengeltoekomst van morgen. Dat moet het Agentschap voor Natuur en Bos gedacht hebben toen het de Pilleput te Grembergen inrichtte als hengelwater voor jeugdhengelinitiaties.

De Pilleput te Grembergen kreeg een halfopen schuilconstructie en werd op duurzame ecologische wijze ingericht. “Door zijn rechthoekige vorm en kleine oppervlakte kan bij hengelinities een goed overzicht behouden worden over de deelnemers,” zegt Kim Rubben, boswachter. “De plek ligt dicht bij het centrum van Dendermonde en is dus makkelijk bereikbaar. In de vijver komen vooral rietvoorn, blankvoorn en zeelt voor, ideale soorten om met de vaste hengel te bevissen.” De inrich-

ting van de Pilleput kwam tot stand in overleg met de Oost-Vlaamse afdeling van de V.V.H.V. Jeugdcel en de Provinciale Visserijcommissie van Oost-Vlaanderen. “Op de oostelijke oever werd een halfopen houten hut gebouwd waarin de jonge vissers bij regen kunnen schuilen. Aan de westelijke zijde werd een natuurlijke oever gecreëerd. Een rietkraag, witte waterlelies, pijlkruid en kikkerbeet zorgen bovendien voor schuil- en paaiplaatsen voor het visbestand.” ■

© Kim Rubben

De Pilleput werd genoemd naar de vroegere eigenaar Petrus De Wilde, bijgenaamd Peet De Pille, en werd gegraven om de dijken te versterken na de overstromingsramp in 1953.

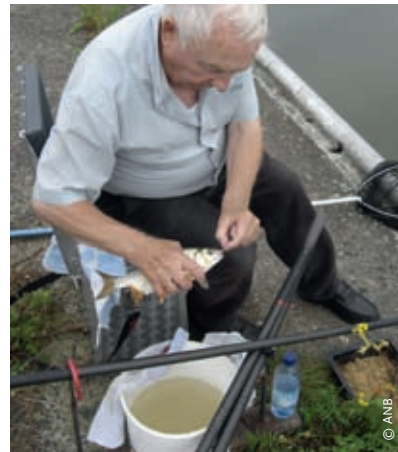
VIS MOET ZWEMMEN

70% zet vis terug

“Pas als die prachtige vis weer terug zwemt naar de plek waar hij thuishoort, voel ik mezelf een echte sportvisser”, zegt Marc Willems, hengelaar. “Een vis met respect behandelen is voor mij het belangrijkste onderdeel van deze prachtige hobby.” 7 op 10 Vlaamse sportvissers op de binnenwateren zet na de vangst de vis weer terug. Wij kiezen dus duidelijk voor catch & release.

onthaakmat

onthaken met natte handen

TERUGZETTEN: DE 5 VUISTREGELS

1. Vermijd verwondingen aan de slijm laag en organen van de vis.
2. Houd de tijd dat een vis uit het water is zo kort mogelijk.
3. Raak de vis enkel aan met natte handen.
4. Onthaak een grote vis bij voorkeur in het water of op een zachte ondergrond.
5. Vermijd contact met de kieuwen en ogen.

“Een vis die je terug zet wordt groter en kan later nog eens voor hengelplezier zorgen.”

Uit onderzoek blijkt dat een zorgvuldig behandelde vis na het terugzetten vroeg of laat weer prima te vangen is. Veel vissers denken dat het beter is een grote vis mee te nemen dan een kleine. Dat klopt niet. Bij vissen geldt dat de grote exemplaren voor de meeste nakomelingen zorgen. Het terugzetten van een vis moet op de juiste manier gebeuren. Een goede release moet ten eerste snel gebeuren. Hoe korter de vis zonder zuurstof zit, hoe beter. Ten tweede wordt de vis zo min mogelijk beschadigd. Een goede techniek is onontbeerlijk. Voor het onthaken van een snoek gebruik je

de kieuwgreep. Baars kan je makkelijker onthaken met de lipgreep. Zware vissen zoals karper leg je daarvoor best op een zogenaamde onthaakmat.

“Een vis die je terug zet wordt groter en kan later nog eens voor hengelplezier zorgen”, zegt Marc. “Zo verzeker je de toekomst van onze sport. Het blijft dan ook jammer dat hardnekkige panvissers er anders over denken. Hengelaars die hun vis verkopen zijn voor mij gewoon stropers en hebben niets met sportvissen te maken.”

Met de steun van de Vlaamse overheid werden specifieke codes voor karper-, roofvis- en wedstrijd hengelaars uitgewerkt. Deze brochures zijn te bekomen bij de betrokken hengelorganisaties en via www.natuurenbos.be/publicaties ■

LAAT DE VLAAMSE SNOEK ZIJN TANDEN ZIEN?

Roofvishengelen in Vlaanderen

De Vlaamse Roofvis Federatie (VRF) volgt al jaren de evolutie van de roofvisvangsten op in een aantal Vlaamse wateren. Hoe ervaart de roofvishengelaar de openbare visserij in Vlaanderen? Joris Willems geeft antwoord. Vislijn luistert.

Joris Willems van de Vlaamse Roofvis Federatie (VRF) heeft een duidelijke visie op duurzaam hengelen op roofvis. “De vistechnische aspecten en de attitude van hengelaars zijn aan elkaar verbonden”, zegt hij. “Meer gesofisticeerde vistechnische mogelijkheden vergroten het belang van een correcte attitude.” Een duurzame roofvishengelsport in Vlaanderen staat of valt met twee belangrijke aandachtspunten: het beperken van de hengelschade en catch & release met respect voor natuur en het leefmilieu.”

kieuwgreep

SNOEK TELLEN

“Vorig jaar organiseerde de VRF een snoektelmaand. Bedoeling was dat snoekvissend Vlaanderen gedurende een maand zoveel mogelijk vangstgegevens verzamelde om zo een realistisch beeld te krijgen over de vangstkansen van onze geliefde roofvis. We ontvingen inzendingen van een 80-tal vissers, vanuit alle provincies, op alle watertypen. In totaal ving we 95 snoeken.

Het vraagt gemiddeld 5,26 uur voor het vangen van een snoek. Ze zitten er dus nog. Strikt private wateren bevatten het meeste snoek. Toch opvallend: op de openbare wateren, bevisbaar met het visverlof van het Vlaams gewest, zijn de vangsten toch beduidend beter dan de semi-openbare wateren waar je bijvoorbeeld met een dagvergunning mag vissen. En voor de recordjagers: er werden maar liefst 3 metersnoeken gevangen, waarvan eentje van 115 cm.”

NAAR EEN HOOPVOLLE TOEKOMST?

“We kunnen nog niet spreken van een goede snoekstand in Vlaanderen”, zegt Willems. “We beschikken namelijk ook over vangstgegevens in Nederland en daar zijn de vangstkansen voor snoek 2 tot 3 maal hoger. Dus het kan beter. De VRF blijft dan ook ijveren voor een totaal meeneemverbod voor snoek. De roofvis is immers essentieel voor een gezond viswater.”

TE ONTHOUDEN

1. CATCH & RELEASE

Een roofvis die goed onthaakt wordt heeft een overlevingskans van bijna 100%. Het is de enige manier om de visstand te beschermen en dure nieuwe visuitzettingen te voorkomen.

2. RESPECTEER DE NATUUR

De vegetatie in de oeverzone is kwetsbaar. Achterlaten van visdraad is nefast voor watervogels. Verstoor zo weinig mogelijk dieren op en langs het water.

3. GEBRUIK DE JUISTE TECHNIEK

“Roofvis vraagt om een aangepaste drill en behandeling. Land de roofvis met de hand. Laat het leefnet thuis, neem liever een foto. En belangrijk: laat de vis op eigen kracht wegzwemmen bij de release.” ■

ROOFVISWATER = GEZOND WATER

Roofvissen voorkomen dat de visstand (vooral karper en witvis) op een onnatuurlijke manier toeneemt waardoor voedseltekort en degeneratie ontstaat van baars, witvis en karper. Een evenwichtig roofvisbestand zorgt er juist voor dat de karperachtigen groter en gezonder kunnen worden. Bovendien schakelen ze zieke exemplaren uit. Wordt de roofvisstand te groot, dan reguleert deze zichzelf door kannibalisme. Het is erg opmerkelijk dat goede roofviswateren ook altijd goede witviswateren zijn.

VIER x FIER

Bijzondere vangsten

Omdat elke vangst voor een hengelaar bijzonder is haalt Vislijn op deze pagina vier doodgewone openbare vissers met hun buitengewone vangst voor de lens. Hun fiere vissersblik zegt immers meer dan 1000 woorden visserslatijn.

FILIP

Bijzondere vangst: schubkarper, 8 kilogram, slank gebouwd.

Viswater: Kanaal Gent-Oostende, zone Beernem

Verhaal: "Ik ben recent naar Beernem verhuisd, op 200 meter van het kanaal. Dit was mijn allereerste vis die ik hier kon vangen. Bijna in mijn tuin, zeg maar."

JAN

Bijzondere vangst: paling

Viswater: Rupel

Verhaal: Lokale vissers weten dat hier flink wat paling aan de haak te slaan is. "Als je op de Rupel paling vangt, moet je die eerst een tijdje in proper water zetten". Dat verhaal doet de ronde hier in de buurt weet Jan. "Zo wordt de paling zuiver".

De redactie wenst er op te wijzen dat de Vlaamse Overheid nog steeds de consumptie van zelf gevangen pa-

ling uit de openbare wateren ten zeerste ontraadt. Eten van de vis kan gezondheidsrisico's inhouden. Door de paling in zuiver water te houden, verdwijnen de vervuilende stoffen geenszins.

KRISTOF

Bijzondere vangst: baars

Viswater: zomaar ergens op een kanaal

Verhaal: Een prachtige zomerdag rustig vissend op roofvis met hengel en weerhaakloos kunstas. Na de foto ging het baarsje terug het water in. Misschien afspraak over enkele jaren voor een kanjer?

LUKA EN NIKOLA

Bijzondere vangst: snoek

Viswater: De Melle

Verhaal: Luka en Nikola zijn ondanks hun jeugdige leeftijd geen groentjes in roofvisland. Als trouwe leden van de Snoek-

studiegroep Nederland-België trekken ze er regelmatig op uit met vader Sdrjan. Weer of geen weer, er valt altijd wel iets nieuws te ontdekken en te beleven. Eén ding staat nu al vast, een goede vismaat is goud waard! ■

HENGELLEN IN ONZE ZEEHAVENS

Onze zeehavens zijn de geliefde stek van heel wat hengelaars. Door de drukke bedrijvigheid en de strenger wordende veiligheidsregels is dit echter niet evident. Om de hengelsport in onze zeehavens mogelijk te houden, dienen dus afspraken te worden gerespecteerd. Je vindt hiervan een overzicht op onze website www.natuurenbos.be onder de rubriek "natuurbeleid" en vervolgens doorklikken naar "openbare visserij" en "visverlof".

HAVEN VAN ANTWERPEN

Er is geen bijkomende visvergunning van de Stad Antwerpen meer nodig om te hengelen in de Antwerpse havendokken. Het volstaat om een visverlof van het Vlaamse gewest te bezitten. In de haven kan echter niet overal worden gevestigd. Meer info over de toegestane vislocaties vind je op de website van de Stad Antwerpen: www.antwerpen.be of het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen: <http://www.portofantwerp.com/nl> via de zoekterm "vissen".

HAVEN VAN GENT

Ook voor het Gentse Zeehavengebied wordt geen bijkomende vergunning gevraagd. Het visverlof van het Vlaamse gewest volstaat om er te hengelen. Er was echter nood aan een toegangsregeling voor de visserij. Het Havenbedrijf Gent en de afdeling Maritieme Toegang hebben daarom in overleg met de Provinciale Visserijcommissie van Oost-Vlaanderen een ruime keuze aan hengelzones aangeduid langs het Zeekanaal Gent-Terneuzen. In de dokken zelf van het Gentse Zeehavengebied mag niet worden gevestigd. De kaart van de viszones vind je op de website van de Gentse Havenkapiteindienst:

<http://www.gabinfo.net> via de zoekterm "viszones". Deze kaart is eveneens te raadplegen op de website van het Agentschap voor Natuur en Bos.

HENGELLEN IN DE HAVEN VAN OOSTENDE

De Haven van Oostende is niet vrij toegankelijk. Een uitzondering wordt gemaakt voor hengelaars die de toelating krijgen van de havenkapitein om het havendomein te betreden. Hiervoor wordt op jaarbasis een administratieve kost van 7,5 euro aangerekend.

Je kan deze toelating aanvragen bij de havenkapitein. Leg kort uit waarom je toelating wenst aan te vragen en leg duidelijk uit voor welke locatie(s) je een toelating wenst. Indien je ook een bijkomende vergunning wenst voor nachtvisseren langs de Oudenburgsesteenweg, dient dit uitdrukkelijk vermeld te worden op de vergunningsaanvraag.

Havenkapitein Ronald Kreps
Slijkensesteenweg 2, 8400 Oostende
Tel. 059-34 07 11
E-mail: info@portofoostende.be ■

SCHAF JE VISVERLOF AAN OP WWW.VISVERLOF.BE

NUTTIGE ADRESSEN VISLIJN 2013

Infoloket Openbare Visserij

Provinciale Visserijcommissies

U heeft een vraag over de openbare visserij? Wenst u meer informatie over visserijregelgeving, viswateren, visrechten, vissoorten en visstandbeheer? Neem dan contact op met de Visserijcommissie in uw provincie.

West-Vlaanderen

FAC Kamgebouw

K. Albert I-laan 1/5 bus 6, 8200 Brugge, Tel.: 050-30 16 17

E-mail: pvcwvl@gmail.com

Oost-Vlaanderen

Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent, Tel.: 09-267 78 02

E-mail: pvc@oost-vlaanderen.be

Antwerpen

Jan Van Rijswijcklaan 28, 2018 Antwerpen,

Tel.: 03-240 64 39

E-mail: info@visserijcommissie.provant.be

Vlaams-Brabant

VAC, Diestsepoort 6 bus 75, 3000 Leuven,

Tel.: 016-66 63 17

E-mail: visserij.vbr.anb@vlaanderen.be

Limburg

Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt, Tel.: 011-29 96 87

E-mail: raymond.dupont@bz.vlaanderen.be

BEHEER VAN DE VISSTAND EN DE VISSERIJ / AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS

Het Agentschap voor Natuur en Bos staat in voor het beheer van de visstand, het behoud van de visserij en de naleving van de visserijwetgeving. Vissterfte op openbaar water kan bij het Agentschap gemeld worden, evenals visstroperij of andere ernstige inbreuken op de visserijwetgeving.

West-Vlaanderen

VAC, Jacob Van Maerlantgebouw

Koning Albert I-laan 1-2 bus 74, 8200 Brugge,

Tel.: 050-24 77 81

E-mail: visserij.wvl.anb@vlaanderen.be

Oost-Vlaanderen

Gebr. Van Eyckstraat 4-6, 9000 Gent, Tel.: 09-265 46 40

E-mail: visserij.ovl.anb@vlaanderen.be

Antwerpen

Gebouw Anna Bijns

Lange Kievitstraat 111-113 bus 13, 2018 Antwerpen,

Tel.: 03-224 62 62

E-mail: visserij.ant.anb@vlaanderen.be

Vlaams-Brabant

VAC, Diestsepoort 6 bus 75, 3000 Leuven,

Tel.: 016-66 63 00

E-mail: visserij.vbr.anb@vlaanderen.be

Limburg

Koningin Astridlaan 50 bus 5, 3500 Hasselt,

Tel.: 011-74 25 00

E-mail: visserij.lim.anb@vlaanderen.be

Centrale Diensten-Visserijfonds

Graaf de Ferrarisgebouw

Koning Albert-II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel,

Tel.: 02-553 82 22

E-mail: visserij.anb@vlaanderen.be

Depotnummer: D/2012/3241/250

Uitgave: januari 2013

Meer info over het Agentschap voor Natuur en Bos:
www.natuurenbos.be